

**КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС, КРИМІНАЛІСТИКА,
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ,
СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА, СУДОВІ
ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ**

Єфимчук С.С.

курсант,

*Навчально-науковий інститут № 1
Національної академії внутрішніх справ*

**НЕОБХІДНІСТЬ ЗАКОНОДАВЧОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ
ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ**

Протидія правопорушенням є невід'ємною складовою діяльності правоохоронних органів України. Зокрема стаття 2 Закону України «Про Національну поліцію» визначає одним із завдань Національної поліції є протидія злочинності. Головні завдання у частині боротьби з кримінальними правопорушеннями залишаються поки що не повністю реалізованими. А саме це проявляється у неприйнятті заходів у сфері попередження злочинності та подолання злочинності в умовах сучасності її розвитку та розширення її території. Тому єдиний нормативно-правовий акт, який передбачав би чіткий перелік дій правоохоронних органів щодо протидії правопорушенням відсутній. Незважаючи на певні успіхи в діяльності Національної поліції України та інших правоохоронних органів, слід зазначити, що криміногенна ситуація в країні залишається складною, напруженою, а її негативні наслідки розширюються.

Необхідність законодавчої регламентації протидії кримінальним правопорушенням зумовлена соціально-правовим значенням, оскільки уособлення антисоціальної деструктивності є сегментом субкультури, що разом з культурною складовою суспільства характеризують його життєдіяльність.

На сучасному етапі розвитку суспільства запобігання злочинності та боротьба з нею є однією з основних внутрішніх функцій держави. Від належного виконання цієї функції значною мірою залежить не тільки стан правопорядку в країні, а й інші показники, що характеризують якість життя населення, а саме: стан безпеки і захищеності громадян, рівень корумпованості управлінського апарату, прозорість політичних, економічних та соціальних процесів тощо. Відповідно ефективність здійснення державою функції щодо боротьби зі злочинністю багато в чому визначає ефективність функціонування державної влади взагалі. Саме тому держава повинна приділяти значну увагу реалізації цієї надважливої функції [1].

Протидія злочинності є системою різноманітних видів діяльності та комплексних заходів, спрямованих на попередження, усунення, нейтралізацію й запобігання факторів, що детермінують злочинність. Як один із найважливіших напрямів соціального управління протидія злочинності охоплює реалізацію системи різноманітних за змістом заходів: політичних, ідеологічних, економічних, правових, організаційно-управлінських, культурно-виховних, медичних і технічних. Саме реалізація всіх потенційних можливостей суспільства, взаємне поєднання різноманітних заходів та їх впровадження з дотриманням принципів об'єктивності, наукової обґрунтованості, законності, гуманності та ін. дасть змогу здійснювати ефективну діяльність щодо захисту суспільства від суспільно небезпечних посягань.

Учені О.М. Бандурка та О.М. Литвинов ознаками протидії злочинності вважають заходи реагування на вчинене кримінальне правопорушення.

До цих ознак вони відносять:

- діяльність державних органів, інститутів громадянського суспільства, організацій і фізичних осіб у межах їхніх повноважень, спрямована проти злочинних посягань;
- метою протидії є мінімізація та (або) ліквідація наслідків злочинної діяльності;
- може здійснюватися як за допомогою ранньої (профілактичної) запобіжної діяльності, спрямованої на виявлення й подальше усунення

причин протиправної (злочинної) діяльності, так і за допомогою боротьби, спрямованої на виявлення, запобігання, припинення, розкриття та розслідування злочинів [2].

Системою дій щодо протидії злочинності охоплюється три сфери суспільних відносин:

1. Загальна організація протидії злочинності – є сукупністю організаційних (облік, реєстрація), управлінських (прогнозування, планування, координація, визначення стратегії і тактика), профілактичних (реалізація програм і планів, здійснення профілактичних заходів), контрольних (вивчення практики, встановлення тенденції злочинності) та інших дій різноманітних органів та установ. Ці органи чітко взаємодіють, скоординовують свою діяльність для досягнення спільних результатів.

2. Правоохоронна діяльність – є системою заходів, що спрямовані на реалізацію правоохоронних та/або правозастосовних функцій державними органами, громадськими організаціями чи громадянами.

3. Попередження злочинності – це здійснення спеціальними суб'єктами передбачених законом заходів для недопущення розвитку кримінально-протиправного наміру на попередніх стадіях вчинення кримінального правопорушення, виявлення ознак скоєних кримінальних правопорушень, встановлення осіб, які їх скоїли, притягнення цих осіб до відповідальності, відновлення порушених прав, свобод і законних інтересів громадян та відшкодування збитків від кримінально-протиправних дій [2, с. 45].

Таким чином, зважаючи на загострення криміногенної ситуації, виникає необхідність вжиття комплексних заходів з метою підтримання правопорядку в країні, запобігання вчиненню правопорушень необхідно законодавчо регламентувати заходи по боротьбі зі злочинністю, що значною мірою вплинуть на стан безпеки і захищеності громадян, економічну і політичну сферу життя.

Список використаних джерел:

1. Правова система України: історія, стан та перспективи : в 5 т. Т. 5. 2009. URL: http://www.aprnu.kharkiv.org/doc/Tom_5.pdf.

2. Бандурка О.М., Литвинов О.М. Система протидії злочинності: поняття та сутність. *Вісник кримінологічної асоціації України*. 2015. № 2 (10). С. 168–177. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkawk_2015_2_17.